

Sygn. akt I ACa 410/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Jolanta Terlecka
Sędzia:	SA Alicja Surdy
Sędzia:	SA Ewa Popek (spr.)
Protokolant	st. prot. sądowy Agnieszka Pawlikowska

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2012 r. w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.

przeciwko Wojewódzkiemu Szpitalowi (...) Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 2 kwietnia 2012 r., sygn. akt IX GC 90/12

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej z siedzibą w Ł. na rzecz powódki (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwotę 4918,10 (cztery tysiące dziewięćset osiemnaście 10/100) zł tytułem kosztów procesu za

II instancję i kosztów postępowania zabezpieczającego.

Sygn. akt I ACa 410/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 2 kwietnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie zasądził od Wojewódzkiego Szpitala (...) Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Ł. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwotę 133.458,05 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 10.290 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał na następujące ustalenia i motywy swego rozstrzygnięcia.

Powódka (...) Spółka Akcyjna w Ł. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie m.in. zarządzania wierzytelnościami innych podmiotów. Na podstawie zawieranych umów o współpracy pozostawała we współpracy gospodarczej z kontrahentami pozwanego Wojewódzkiego Szpitala (...) (...) w Ł. (dalej określanego jako szpital). W ramach powyższej współpracy doszło do zawarcia szeregu umów, w tym z (...) Spółką z o.o. w S., (...) Spółką z o.o. w L., (...) Spółką z o.o. w (...) Spółką z o.o. w W.. Spółki te były dostawcami sprzętu i usług na rzecz pozwanego szpitala.

W dniu 22 stycznia 2010 roku powódka zawarła z (...) Spółką z o.o. w S. umowę o współpracy w zakresie zarządzania płynnością. Na mocy tej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne oraz przyszłe zobowiązania szpitali, w tym pozwanego do górnej granicy wynoszącej 1.410.000 zł, poręczenie obejmowało kwotę główną i odsetki. W terminie 90 dni od otrzymania zawiadomienia powódka zobowiązała się dokonać zapłaty na rzecz dostawcy poręczonego zobowiązania, powiększonego o należne odsetki ustawowe. Z uwagi na fakt, iż pozwany nie uregulował swoich zobowiązań wobec (...) wynikających z faktur nr (...) powódka w dniu 29 czerwca 2011 roku zapłaciła tej spółce należność główną i odsetki, łącznie w kwocie 4.286,51 zł. W tym samym dniu powódka poinformowała szpital o dokonanej na podstawie poręczenia spłacie i wezwała go do zapłaty należności na swoją rzecz. Należność nie została zapłacona. Powódka wystawiła notę odsetkową na kwotę 149,38 zł, a następnie dodatkowo naliczyła odsetki ustawowe na dzień 25 września 2011 roku, co łącznie dało kwotę 277,62 zł.

W dniu 25 marca 2010 roku powódka zawarła z (...) Spółką z o.o. w L. umowę o współpracy w zakresie obsługi monitoringu wierzytelności i udzielania poręczeń. Na mocy tej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne oraz przyszłe zobowiązania szpitali, w tym pozwanego do górnej granicy określonej na kwotę 5.740.000 zł. Poręczenie obejmowało kwotę główną i odsetki. W terminie 7 dni od zawiadomienia powódka zobowiązała się do dokonania zapłaty w przypadku, gdyby szpital nie wywiązał się z zobowiązania. O poręczeniu powódka powiadomiła szpital w piśmie z dnia 16 maja 2011 roku. W związku z tym, że pozwany nie uregulował zobowiązania z faktury nr (...) powódka w dniu 28 czerwca 2011 roku spłaciła należność wraz z odsetkami w kwocie 9.053,16 zł. W tym samym dniu zawiadomiła szpital o dokonanej zapłacie i wezwała do dobrowolnej zapłaty. W związku z brakiem zapłaty powódka wystawiła notę odsetkową na kwotę 39,44 zł, a następnie naliczyła odsetki ustawowe na dzień 25 września 2011 roku, co dało łącznie kwotę 325,40 zł.

W dniu 29 marca 2010 roku powódka zawarła z (...) Spółką z o.o. w O. umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń. Na mocy tej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne oraz przyszłe zobowiązania szpitali, w tym pozwanego do kwoty 2.000.000 zł. Poręczenie obejmowało należności główne. Powódka jako poręczyciel zobowiązała się do spłaty poręczonego zobowiązania w terminie 14 dni od zawiadomienia. Szpital powiadomiono o poręczeniu w dniu 6 maja 2011 roku. Z uwagi na brak zapłaty za fakturę nr (...) powódka w dniu 14 czerwca 2011 roku dokonała zapłaty kwoty głównej w wysokości 844,64 zł z uwzględnieniem swojej prowizji. Jednocześnie zawiadomiła szpital o dokonanej zapłacie i wezwała do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Dodatkowo naliczyła odsetki za opóźnienie w zapłacie na dzień 25 września 2011 roku w kwocie 31,59 zł.

W dniu (...) roku powódka zawarła z (...) Spółką z o.o. w W. umowę o współpracy w zakresie obsługi wierzytelności i udzielania poręczeń. Na mocy tej umowy powódka poręczyła istniejące i niewymagalne oraz przyszłe zobowiązania zakładów, w tym pozwanego szpitala, do kwoty 13.300.000 zł, poręczenie obejmowało wyłącznie należności główne. Powódka zobowiązała się jako poręczyciel spłacić poręczone zobowiązanie w terminie 30 dni lub 60 dni od zawiadomienia. Szpital został powiadomiony o udzieleniu poręczenia. W dniu 15 czerwca 2011 roku powódka dokonała spłaty należności wynikających z faktur nr (...), które pomimo wymagalności nie zostały przez szpital zapłacone. Po potrąceniu prowizji na rachunek dostawcy wpłynęła kwota 34.079,72 zł. O zapłacie zawiadomiono szpital i wezwano do spełnienia świadczenia wobec powódki. W związku z brakiem zapłaty wystawiono notę odsetkową na kwotę 187,12 zł (odsetki na dzień 30 czerwca 2011 roku). Następnie naliczono odsetki na dzień 25 września 2011 roku w łącznej kwocie 1.272,43 zł.

W dniu 24 czerwca 2011 roku w wykonaniu umowy o współpracy powódka zapłaciła na rzecz spółki (...) kwotę 11.536,49 zł. Wynikała ona z poręczenia zapłaty za faktury nr (...), których termin wymagalności upłynął bezskutecznie. Szpital został zawiadomiony o zapłacie. Na dzień 25 września 2011 roku naliczono odsetki ustawowe w kwocie 392,73 zł. W dniu 30 czerwca 2011 roku powódka dokonała zapłaty jako poręczyciel kwoty 44.434,61 zł z tytułu faktur obciążających pozwanego szpital o nr (...) i (...). Dodatkowo naliczono odsetki ustawowe na dzień 25 września 2011 roku, które wyniosły 1.415,07 zł. O zapłacie powiadomiono szpital. W dniu 7 lipca 2011 roku powódka spłaciła należności z faktur nr (...) w kwocie 21.726,34 zł. Jednocześnie naliczono odsetki ustawowe na dzień 25 września 2011 roku na kwotę 636,23 zł. Powiadamiając o wstąpieniu poręczyciela w prawa wierzyciela wezwano również szpital do zapłaty. Pomimo wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia pozwanego szpital nie dokonał zapłaty.

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o powołane dowody z dokumentów prywatnych i urzędowych, uznając je za wiarygodne w całości.

Sąd Okręgowy wskazał, że kwestią sporną pomiędzy stronami była możliwość rozłożenia świadczenia na raty. Pozwany powołując się na ustawę o zakładach opieki zdrowotnej podniósł również zarzut nieważności części umów poręczenia i braku legitymacji czynnej powódki w zakresie żądania zapłaty kwoty 14.204,28 zł. Sąd Okręgowy uznał za niezasadny zarzut pozwanego oraz jego wnioski o rozłożenie świadczenia na raty i nieobciążanie kosztami procesu.

Sąd Okręgowy podniósł, że zgodnie z treścią art. 53 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2007 r. nr 14, poz. 89 ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 października 2010 roku o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 230 z dnia 7 grudnia 2010 r., poz. 1507), obowiązującym od dnia 21 grudnia 2011 roku, czynność prawna mająca na celu zmianę wierzyciela, w przypadku zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, może nastąpić po wyrażeniu zgody przez podmiot, który utworzył zakład. Podmiot, który utworzył zakład, wydaje zgodę albo odmawia jej wydania, biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia ciągłości udzielania świadczeń zdrowotnych oraz w oparciu o analizę sytuacji finansowej i wynik finansowy samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej za rok poprzedni. Zgodę wydaje się po zasięgnięciu opinii kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej. W przypadku naruszenia przepisu do sądu o stwierdzenie nieważności umowy zbycia, dzierżawy, najmu, użytkowania, użyczenia aktywów trwałych samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej oraz przelewu wierzytelności może wystąpić podmiot, który utworzył zakład (art. 53 ust. 7 ustawy). We wskazanych okolicznościach zachodzi zatem nieważność umowy z mocy prawa. Powyższa zmiana ustawy zgodnie z uzasadnieniem projektu ustawy miała służyć ograniczeniu wtórnego obrotu wierzytelnościami, który wiązał się z dodatkowymi kosztami dla zakładu opieki zdrowotnej, a niekontrolowane działania windykacyjne prowadziły do wstrzymywania lub ograniczania świadczeń zdrowotnych ratujących życie i zdrowie. Wprowadzona instytucja miała stanowić w założeniu skuteczne narzędzie kontroli organów założycielskich nad samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższy przepis nie może być interpretowany rozszerzająco. Art. 53 ust. 6 ustawy stanowi wyjątek od zasady rozporządzalności prawem przewidzianej w art. 57 § 1 k.c. Wskazaną sankcją mogą być objęte jedynie czynności mające na celu zmianę wierzyciela. Ustawodawca podkreślił przede wszystkim cel podejmowanej czynności prawnej (regulacja pokrewna znajduje się również w ustawie o działalności leczniczej). Umową mającą na celu zmianę wierzyciela nie jest umowa poręczenia, nie wymaga ona zatem opisanej w art. 53 ust. 6 zgody. Celem umowy poręczenia nie jest zmiana wierzyciela i sama powinność świadczenia, ale gwarancja, że poręczyciel wykona zobowiązanie, gdyby dłużnik go nie wykonał (wyrok SN z dnia 12 stycznia 2006 roku, II CK 347/05, LEX

nr 172184). Poręczenie służy zabezpieczeniu wierzytelności, wzmocnieniu szansy wierzyciela pierwotnego na zaspokojenie, co jest zasadniczym zamiarem stron umowy poręczenia. Zmiana wierzyciela jest – w określonych w umowie poręczenia okolicznościach – skutkiem tej umowy, ale jest to z założenia zdarzenie przyszłe i niepewne, niezależne od woli czy też zamiaru poręczyciela lub wierzyciela. Obowiązek zapłaty poręczyciela aktualizuje się z chwilą naruszenia warunków umowy przez dłużnika (brak zapłaty w terminie wymagalności). Umowa poręczenia nie może być zatem utożsamiana z umową przelewu wierzytelności (wyrok SN z dnia 24 kwietnia 2008 roku, IV CSK 39/08). Spłata długu w sytuacji opisanej w art. 518 § 1 pkt 1 k.c. stanowi czynność faktyczną, nie zaś czynność prawną, która mogłaby zostać objęta dyspozycją art. 53 ust. 5 ustawy. Subrogacja nie została też wskazana w art. 53 ust. 7 ustawy, co oznacza że nie mogłaby stanowić przedmiotu powództwa

o stwierdzenie nieważności czynności prawnej. Art. 53 ust. 7 ustawy enumeratywnie wymienia czynności, mogące stanowić przedmiot przewidzianego tam powództwa. Sąd Okręgowy podniósł również, że za przyjętym stanowiskiem przemawiają również względy społeczne. Nadinterpretacja omawianego przepisu w oczywisty sposób uderzyłaby we współpracujące z placówkami służby zdrowia firmy, które podejmując się tej współpracy, musiałyby w przeważającej części kredytować ich zakupy. Dlatego też nie może dziwić poszukiwanie przez kontrahentów szpitali takich instrumentów prawnych, które umożliwiają im skuteczność zapłaty za sprzedane towary lub świadczone usługi, bez naruszania omawianej normy prawnej.

W prasie branżowej pojawiły się po wejściu w życie przepisu art. 53 ust. 6 ustawy o zakładach opieki zdrowotnej doniesienia, iż dla realizacji tych celów firmy dostarczające sprzęt czy leki do placówek medycznych coraz częściej, startując w przetargach ogłaszanych przez szpital, tworzą m.in. konsorcjum z firmą finansową, która od razu oferuje środki na realizację zakupu. Konsekwencją takiego działania jest również zmiana podmiotu uprawnionego do przyjęcia świadczenia.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania Sąd Okręgowy uznał, iż powód skutecznie wstąpił w prawa wierzycieli wskazanych w pozwie w zakresie ich zaspokojenia na podstawie art. 518 § 1 pkt 1 k.c.

Sąd Okręgowy nie uwzględnił wniosku pozwanego o rozłożenie dochodzonej pozewem należności na 4 miesięczne raty, ponieważ nie zachodzą po stronie szpitala szczególne okoliczności, a pozwany nie udowodnił okoliczności świadczących o tym, że jego sytuacja finansowa w najbliższych miesiącach ulegnie poprawie, co zapewni spłatę miesięcznych rat.

Wobec braku przesłanek uzasadniających zastosowanie art. 102 k.p.c., Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki koszty procesu na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w części dotyczącej zasądzenia od pozwanego na rzecz powódki kwoty 14.204,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2011 roku do dnia zapłaty oraz w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zarzucając naruszenie art. 53 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 października 2010 roku

o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż przepis ten nie znajduje zastosowania w sprawie. Powołując się na ten zarzut pozwany wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonym zakresie poprzez oddalenie powództwa o zapłatę kwoty 14.204,28 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 26 września 2011 roku do dnia zapłaty oraz stosunkowe rozdzielenie kosztów procesu, ewentualnie o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania odwoławczego. Powódka wniosła również o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów postępowania zabezpieczającego w kwocie 3.112 zł oraz kosztów zastępstwa w postępowaniu zabezpieczającym w kwocie 900 zł, dołączając do wniosku postanowienie Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. z dnia (...)roku, w którym ustalono koszty postępowania zabezpieczającego na kwotę 3118,10 zł (k. 447-449).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja pozwanego nie jest zasadna.

Zarzut naruszenia art. 53 ust. 6 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 października 2010 roku o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że Sąd Okręgowy ustalił prawidłowy stan faktyczny, który Sąd Apelacyjny podziela i przejmuje za własny. Stan ten (po jego uzupełnieniu – o czym szerzej niżej) jest miarodajny do oceny, czy doszło do naruszenia przepisów prawa materialnego.

Zauważyć należy, że zastosowanie w niniejszej sprawie mają przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U.

z 2007 r. nr 14, poz. 89 ze zm.) – cytowanej dalej jako u.z.o.z., ponieważ zdarzenia, z których obie strony wywodzą skutki prawne miały miejsce przed dniem 1 lipca 2011 roku, tj. przed wejściem w życie ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. nr 112, poz. 654).

Punktem wyjścia do rozważań są ustalenia Sądu Okręgowego dotyczące faktu, że wszystkie umowy poręczenia, które stanowiły podstawę do zapłaty przez powódkę należności nieuiszczonych przez pozwanego szpitala na rzecz jego dostawców (spółka (...), (...)) i B. S. i (...)) zostały zawarte przed dniem 22 grudnia 2010 roku, a więc przed zmianą art. 53 ust. 6 i 7 u.z.o.z. dokonaną na podstawie ustawy z dnia 22 października 2010 roku o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej (w tym miejscu zauważyć należy, że Sąd Okręgowy wadliwie przyjął, że zmiany te weszły w życie z dniem 21 grudnia 2010 roku, ponieważ jak wynika z art. 5 ustawy z dnia 22 października 2010 roku o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej ustawa ta weszła w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, co nastąpiło w dniu 7 grudnia 2010 roku (Dz. U. Nr 230, poz. 1507), termin ten upływał w dniu 21 grudnia 2010 roku, a zatem zmiany weszły w życie z dniem 22 grudnia 2010 roku).

Sąd Apelacyjny dodatkowo ustalił, że umowy poręczenia zawarte w dniach (...) roku obejmowały zobowiązania szpitala, które wynikały z umów łączących pozwanego i jego dostawców (spółki (...), (...)) i B. S. oraz (...)), a które to umowy zostały zawarte przed dniem zawarcia umów poręczenia. Powyższe ustalenia oparte są na treści umów z dnia (...) roku. W (...) tych umów wskazano, że dostawca oświadcza, że na mocy odrębnych umów zobowiązał się dostarczyć do zakładów opieki zdrowotnej wymienionych

w załączniku dostawy lub usługi, za które będzie wystawiał faktury, a zakład opieki zdrowotnej zobowiązał się płacić za dostawy i usługi w terminie wskazanym w wystawionej fakturze. W (...) umów postanowiono,

że powódka poręcza za istniejące i niewymagalne oraz przyszłe zobowiązania zakładów opieki zdrowotnej wymienionych w załączniku nr (...) Dalsze postanowienia umów wymieniały wysokość kwot do których udzielone zostały poręczenia (...)umów z dnia (...)roku k. 30, 152, 197, 240). Treść (...)umów wskazuje zatem na to, że poręczeniem objęte były zobowiązania szpitala wynikające z wcześniej zawartych umów dostawy towarów lub usług (tj. przed dniem zawarcia umów poręczenia). Pozwany nie zgłaszał twierdzeń przeciwnych (tj., że umowy, z których wynikały zobowiązania szpitala zostały zawarte po dniu 22 grudnia 2010 roku), a dowody zgromadzone w niniejszej sprawie nie dają podstaw do dokonania innych ustaleń niż poczynione przez Sąd Apelacyjny, w szczególności ustaleń, że pozwany szpital po dniu

22 grudnia 2010 roku zawarł nowe umowy z czterema wymienionymi wyżej dostawcami, z których wynikały jego zobowiązania w wysokości 14.204,28 zł.

Stwierdzić zatem należy, że stan faktyczny niniejszej sprawy obejmuje czynności prawne, które miały miejsce przed dniem 22 grudnia 2010 roku. Przed tym dniem zostały zawarte umowy poręczenia oraz umowy pomiędzy pozwanym a jego dostawcami, które były źródłem zobowiązań szpitala.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 22 października 2010 roku o zmianie ustawy o zakładach opieki zdrowotnej przepisy art. 53 ust. 6 i 7 w brzmieniu nadanym tą ustawą, stosuje się do zobowiązań samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej powstałych po dniu wejścia w życie tej ustawy.

W niniejszej sprawie zobowiązania pozwanego powstały jednak przed dniem

22 grudnia 2010 roku (o czym szerzej niżej), co uzasadnia wniosek, że art. 53 ust. 6 i 7 u.z.o.z. w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 grudnia 2010 roku nie ma zastosowania. Umowy poręczenia również zostały zawarte przed dniem

22 grudnia 2010 roku. Wobec tego, w ocenie Sądu Apelacyjnego, przepis art. 53 ust. 6 i 7 u.z.o.z. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 22 października 2010 roku nie ma zastosowania do czynności prawnych dokonanych przed tym dniem.

Taki wniosek wynika z ogólnej reguły wyrażonej w art. 3 k.c., zgodnie

z którą ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba, że co innego wynika z jej brzmienia lub celu. Wobec tego ważność umów poręczenia należy oceniać przy zastosowaniu art. 53 u.z.o.z. w brzmieniu obowiązującym do dnia 21 grudnia 2010 roku. Z brzmienia tego przepisu wynika, że nie było żadnych ograniczeń dotyczących czynności mających na celu zmianę osoby wierzyciela zakładów opieki zdrowotnej. Ograniczenia te zostały wprowadzone dopiero w art. 53 ust. 6 u.z.o.z. w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 grudnia 2010 roku. Oceniając zatem ważność umów poręczenia przy zastosowaniu art. 53 u.z.o.z. w brzmieniu przed jego zmianą, brak jest podstaw do stwierdzenia ich nieważności. Nie ma także przesłanek do uznania, że były to umowy nieważne z innych przyczyn, np. z uwagi sprzeczność z zasadami współżycia społecznego, czy też były to umowy pozorne. Strona pozwana takiej tezy nie stawiała i nie dowodziła, zaś Sąd Apelacyjny, działając z urzędu, nie znalazł podstaw do takiej oceny tych umów.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa w zakresie żądania zapłaty kwoty 14.204,28 zł wraz z odsetkami podnosząc, że nieważne są z mocy prawa czynności dokonane między powódką a wierzycielami pozwanego szpitala odnoszące się do zobowiązań szpitala powstałych po dniu 22 grudnia 2010 roku. Pozwany wywodził, że z uwagi na treść art. 53 ust. 6 u.z.o.z. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 grudnia 2010 roku) co do zobowiązań szpitala powstałych po dniu 22 grudnia 2010 roku czynności zapłaty mogły nastąpić jedynie po wyrażeniu na nie zgody przez organ założycielski pozwanego, co nie nastąpiło. W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany wymienił jako nieważne czynności zapłaty dokonane przez powódkę na rzecz wierzycieli pozwanego po dniu 22 grudnia 2010 roku, a przed dniem 11 lipca 2011 roku. Pozwany wskazał, że należność w łącznej kwestionowanej przez niego kwocie 14.204,28 zł dotyczy faktur z dnia: 7 lutego 2011 roku, 25 lutego 2011 roku,

30 kwietnia 2011 roku, 22 kwietnia 2011 roku, 15 marca 2011 roku, 21 marca 2011 roku i 7 kwietnia 2011 roku. Odnosząc się do tych twierdzeń pozwanego podnieść należy, że zapłata tych należności (objętych fakturami wymienionymi przez pozwanego) nastąpiła w wykonaniu umów poręczenia zawartych pomiędzy powódką a dostawcami pozwanego zawartych przed dniem

22 grudnia 2010 roku, a zatem była ich skutkiem. Należność te były wymagalne po dniu 22 grudnia 2010 roku, ale źródłem tych zobowiązań były umowy zawarte pomiędzy szpitalem a dostawcami przed dniem 22 grudnia 2010 roku. W tym miejscu powołać się należy na stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 kwietnia 2012 roku, III CZP 10/12 (LEX nr 1134084), zgodnie z którym nie można utożsamiać powstania zobowiązania z jego wymagalnością. Źródłem zobowiązania może być umowa, natomiast wymagalność wierzytelności dotyczy już istniejącego zobowiązania

i stwarza możliwość skutecznego dochodzenia przed sądem roszczenia majątkowego bez ryzyka oddalenia powództwa z powodu jego przedwczesności. Z ustaleń Sądu Apelacyjnego wynika, że zobowiązania pozwanego szpitala powstały przed dniem 22 grudnia 2010 roku i wynikały one z umów zawartych pomiędzy szpitalem a jego dostawcami. W wykonaniu tych umów następowała sprzedaż towarów i usług przez kontrahentów szpitala na jego rzecz, zaś część należności (w łącznej kwocie 14.204,28 zł) była wymagalna po dniu 22 grudnia 2010 roku. Należności te zostały zapłacone przez powódkę w wykonaniu zawartych umów poręczenia. Do rozstrzygnięcia pozostaje zatem kwestia, które przepisy stosować do oceny skutków umów poręczenia zawartych przed dniem 22 grudnia 2010 roku. Zgodnie z poglądami doktryny jeśli ustawodawca reguluje skutki prawne jako następstwo określonego zdarzenia prawnego, do ich oceny nakazuje stosować ustawę dawną, obowiązującą w chwili zdarzenia, jeśli przepis prawny określa skutki prawne jako następstwo danego stanu faktycznego, to do oceny tych skutków stosuje się ustawę, która obowiązywała w

chwili zaistnienia danego stanu faktyczne, jeżeli zaś przepis prawny reguluje treść stosunku prawnego tj. wynikające z niego prawa i obowiązki oddzielnie w oderwaniu od stanu faktycznego, który wywołał powstanie go, to treść tę ocenia się od chwili wejścia w życie ustawy nowej według jej przepisów, chociażby stosunek trwał pod rządem ustawy dawnej (tak A. Wolter, J. Ignatowicz, K. Stefaniuk prawo cywilnej, Zarys części ogólnej, Wydawnictwa Prawnicze, Warszawa 1996, s. 86-87). Skutek w postaci zapłaty za wierzycelności szpitala był następstwem zobowiązania powódki wynikającego z umów poręczenia. Zatem do oceny takich czynności należy stosować art. 53 u.z.o.z. w brzmieniu obowiązującym przed jego zmianą, co uzasadnia tezę, że nie była wymagana zgoda organu założycielskiego pozwanego szpitala na czynności powódki polegające na zapłacie wierzycelności za pozwanego szpitala.

Podsumowując stwierdzić należy, że przepis art. 53 ust. 6 w brzmieniu obowiązującym od dnia 22 grudnia 2010 roku nie ma zastosowania w niniejszej sprawie. Bezprzedmiotowe są zatem rozważania Sądu Okręgowego dotyczące jego wykładni oraz jego subsumcji. Zaskarżony wyrok mimo częściowo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu. Sąd Okręgowy trafnie bowiem

w konkluzji uznał, że powódka na skutek zapłaty wstąpiła w prawa wierzyciela na podstawie art. 518 § 1 pkt 1 k.c.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i rozważania Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego jako bezzasadną.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny postanowił mając na uwadze wynik postępowania odwoławczego oraz art. 98 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 109 k.p.c. stosowanych odpowiednio z uwagi na treść art. 391 § 1 k.p.c. oraz art. 745 § 1 k.p.c. Apelacja pozwanego została oddalona

w całości. W związku z tym Sąd Apelacyjny zasądził od pozwanego na rzecz powódki koszty procesu w kwocie 4.918,10 zł, obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika powódki, określone zgodnie z § 6 pkt 5 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku

w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz koszty postępowania zabezpieczającego w kwocie 3.118,10 zł, ustalone postanowieniem Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w B. z dnia (...)roku (k.449).